

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: ju.L7@regeringskansliet.se

Remissyttrande över Nya regler för arbetskraftsinvandring m.m. (SOU 2024:15)

Ert diarienummer Ju2024/00372

Sammanfattning

Utifrån de aspekter som domstolen har att beakta har förvaltningsrätten inte något att erinra mot förslaget i stort, men vill framföra de synpunkter som följer nedan.

5.9.1 Ett arbetstillstånd får beviljas om lönen minst uppgår till medianlönen för Sverige

Utredningen föreslår att begreppet medianlön i 6 kap. 2 § utlänningslagen ska definieras i en bestämmelse i utlänningsförordningen (s.121). Av nuvarande lydelse i 5 kap. 8 a § andra stycket utlänningsförordningen framgår att det är den senast publicerade medianlönen den dag ansökan kom in till Migrationsverket som ska gälla vid prövningen, och utredningen föreslår att det nya kravet ska utformas på samma sätt. Vidare föreslås ett förtydligande i 6 kap. 2 § utlänningslagen om att lönen ska uppgå till minst medianlönen för Sverige vid tidpunkten för ansökan.

Förvaltningsrätten har inget att erinra mot förslaget i sig, men vill påpeka att den föreslagna lydelsen i 6 kap. 2 § utlänningslagen är formulerad på ett annat sätt än bestämmelsen i utlänningsförordningen. Den föreslagna formuleringen är inte helt tydlig och kan tolkas så att det inte endast är lönekravet vid tidpunkten för ansökan som ska gälla utan även aktuella villkor för den återopade anställningen. En sådan tolkning skulle innebära att det saknar betydelse om exempelvis lönen höjs efter ansökningstidpunkten. Detta är i så fall ett avsteg från den gängse principen om att det är förhållandena vid prövningstillfället som ska ligga till grund för prövningen.

5.9.2 Vissa yrken ska undantas från lönekravet

Att regleringen avseende de undantagsyrken där lönen tillåts understiga lönekravet på förslaget sätt ska ske i en bilaga till en förordning känns lagtekniskt främmande för rättsområdet och skapar en lägre flexibilitet. Utredningen pekar här på en mer ändamålsenlig lösning i avsnitt 5.9.4 *Alternativt förslag på beslutsordning* som innebär att det är Migrationsverket som beslutar om en förteckning över yrken som undantas från lönekravet.

12. Åtgärder för att främja invandring av högkvalificerad arbetskraft

Avseende förslaget att barn som fötts i Sverige, för vissa kategorier av tillståndsinnehavare, ska kunna få tillstånd utan att lämna landet kan noteras att den föreslagna formuleringen ”anknytningspersonen” annars brukar vara förbehållen för familjeanknytning enligt 5 kap. utlänningslagen, varför viss begreppsförvirring kan uppkomma.

12.5.7 Alternativt förslag på lönekrav

Förvaltningsrätten anser att det alternativa förslaget är mindre lämpat för att uppnå syftet än huvudförslaget. Då syftet med undantagsregleringen är att underlätta för tillstånd inom bristyrken är det mer logiskt att lönekravet är kopplat till kollektivavtal. Ett sådant system borde inte heller leda till några större tillämpningssvårigheter.

13.5.3 Konsekvenser för rättsväsendet

Utredningen har bedömt konsekvenserna för rättsväsendet som små. Förvaltningsrätten instämmer i viss mån i denna slutsats men vill framhålla att det i nuläget är något svårbedömt. Avskaffandet av 5 kap. 15 a § utlänningslagen jämte de skärpta kraven för att få en ansökan om förlängning beviljad får förmodas leda till fler vägrade förlängningar och därmed fler överklaganden till domstolarna. Dessa mål innefattar regelmässigt en subsidiär prövning mot 5 kap. 6 § utlänningslagen. Klagandena i dessa mål har ofta etablerat ett privat- och ibland familjeliv i Sverige som innebär avväggningsfrågor mot olika konventionsåtaganden (bland annat EKMR). Dessa mål är ofta komplexa och resurskrävande. Därutöver kan personer som nekas förlängda tillstånd förmodas i stället ansöka om asyl eller ny prövning enligt bestämmelserna om verkställighetshinder.

Beredning och beslut

Detta remissyttrande har beslutats av chefsrådmannen Ulrika Geijer. I handläggningen har även rådmannen Pernilla Arrland, rättsliga experten Carl-Henrik Marcus och förvaltningsrättsfiskalen Sara Wennerholm (föredragande) deltagit.

Ulrika Geijer

Sara Wennerholm